

та реалізація необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів; операційною діяльністю — основну діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю; під фінансовою діяльністю — діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства.

Суть поняття фінансування передбачає використання лише фінансових ресурсів, що включають високоліквідні активи підприємства. На відміну від фінансування при інвестуванні вкладення можуть здійснюватись не лише у вигляді фінансових ресурсів, а й у формі рухомого і нерухомого майна, фондів інструментів (передусім, цінних паперів), нематеріальних активів (майнові і немайнові права, патенти і ліцензії, товарні знаки, ноу-хау тощо).

За результатами проведено порівняння можемо зробити висновок, що інвестування — процес вкладення капіталу у всіх його видах на чітко визначений період з метою нарощення капіталу, отримання прибутку чи соціального ефекту, а фінансування — процес забезпечення операційної, фінансової та інвестиційної діяльності фінансовими ресурсами з метою придбання необхідних ресурсів та досягнення поставлених цілей.

ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК ДЛЯ ПІДПРИЄМЦІВ

***Євтушенко К.М., магістрант*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

З 1 січня 2011 року відбулися кардинальні зміни у системі державного пенсійного та соціального страхування, вступив в силу Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» №2464-VI від 08.07.2010 року.

З прийняттям даного закону спростилася система адміністрування внесків до пенсійного фонду та фондів соціального страхування. Замість чотирьох платежів до Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування на випадок безробіття, Фонду соціального

**Науковий керівник – Прохвятилов Ю.Ф., к.е.н., доцент*

страхування з тимчасової втрати працездатності та Фонду соціального страхування від нещасного випадку сплачується один – єдиний соціальний внесок.

Введення єдиного соціального внеску принесло багато переваг для роботодавців та підприємців. Адаже не треба реєструватися у чотирьох державних установах, не треба сплачувати внески до цих установ чотири рази, не треба подавати чотири різних звіти, не треба стояти чотири різних черги для того, щоб здати ці самі звіти. Замість цього один єдиний платіж — єдиний соціальний внесок.

Слід звернути увагу, що діючі закони, що регулюють пенсійну систему та систему соціального страхування в Україні будуть діяти у частинах, що не суперечать закону про єдиний соціальний внесок.

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування — консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб та членів їхніх сімей на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Обліком платників єдиного внеску, забезпеченням збору та веденням обліку страхових коштів, контролем за повнотою та своєчасністю їх сплати, веденням Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування займається Пенсійний фонд України. Єдиний соціальний внесок сплачується саме на його рахунки. Потім ці суми розподіляються серед фондів соціального страхування.

Ставки єдиного соціального внеску для роботодавців встановлюються відповідно до класів професійного ризику виробництва, до яких віднесено платників єдиного внеску, з урахуванням видів їх економічної діяльності. Класів професійного ризику виробництва наведено аж 67 та відповідна ставка внеску становить від 36,76 % для першого класу до 49,7 % для 67 класу професійного ризику виробництва.

Для працівників, які працюють на підприємствах, у фізичних осіб – підприємців або у фізичних осіб, що забезпечують себе роботою самостійно на умовах трудового договору встановлюється ставка єдиного соціального внеску 3,6 %. Державні службовці сплачують внесок за ставкою 6,1 %.

Для підприємців на загальній системі оподаткування та

спрощених встановлена однакова ставка внеску, що дорівнює 34,7 % бази оподаткування.

Для підприємців на загальній системі оподаткування базою оподаткування є сума доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб, та сума доходу, що розподіляється між членами сім'ї фізичних осіб – підприємців, які беруть участь у проведенні підприємницької діяльності. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску за кожен місяць, у якому отримано дохід (прибуток).

Для підприємців на спрощеній системі оподаткування базою оподаткування є сума, що визначається такими платниками самостійно для себе та членів сім'ї, які беруть участь у провадженні ними підприємницької діяльності, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску за кожен місяць.

Максимальна величина бази нарахування єдиного внеску дорівнює п'ятнадцяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Мінімальний страховий внесок визначається розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати на розмір внеску, встановлений законом.

Проте, якщо звернути увагу на ставки, які встановлюються, наприклад, для підприємців на спрощеній системі оподаткування, то знову збільшується сума, яку підприємець повинен сплачувати щомісяця.

ЄСВ має бути сплачений під час виплати доходу та не пізніше 20 числа місяця, що настає за базовим звітним періодом. Тобто, якщо до 2011 року підприємства в обов'язковому порядку сплачували внесок до ПФУ не пізніше 20 числа, а решту внесків — під час виплати зарплати, то з 2011 року відповідно до п. 8 ст. 9 Закону №2464-VI до 20 числа треба сплачувати вже повну суму ЄСВ, яка складається із суми і нарахувань, і утримань!

Та є одна особливість щодо сплати внесків, а саме: для кожного виду нарахувань сум єдиного внеску визначений окремий рахунок, на який проводиться перерахування, і тільки при перерахуванні копій на відповідні рахунки можливе зарахування нарахованих сум єдиного внеску.

Як показала практика, відповідальність бухгалтера за

перерахування коштів на відповідні рахунки є значною, тільки від їх компетентності та уваги залежить як кількість застосованих фінансових санкцій, так і притягнення до адміністративної відповідальності посадових осіб за несвоєчасну сплату єдиного соціального внеску.

Розглянемо правомірність застосування фінансових санкцій до платника єдиного соціального внеску, якщо той перерахував платіж на неналежний рахунок.

Ураховуючи, що рахунки для зарахування ЄСВ відкрито в розрізі категорій платників (а їх чимало) та класів професійного ризику виробництва, перераховувати внесок на «неправильний» рахунок неважко. Тому на практиці нерідко виникають ситуації, коли ЄСВ, утриманий з лікарняних за ставкою 2 %, потрапляє на рахунок, призначений для сплати ЄСВ із зарплати за ставкою 3,6 % тощо.

Виявивши таку помилку, роботодавець повинен подати заяву до органу Пенсійного фонду з проханням переказати помилково перераховані суми ЄСВ на належний рахунок. На підставі заяви роботодавця орган Пенсійного фонду повинен перерахувати зазначені суми на відповідний рахунок не пізніше наступного робочого дня надходження заяви.

У ст. 25 Закону №2464-VI таке порушення, як перерахування ЄСВ на неналежний рахунок, та відповідно штраф за нього не передбачено. Водночас, органи Пенсійного фонду вважають правомірним застосування в такому разі штрафу, передбаченого п. 2 ч. 11 ст. 25 Закону №2464-VI, який накладається на платника за несплату або несвоєчасну сплату ЄСВ у розмірі 10 % своєчасно несплачених сум, та пені в розмірі 0,1 % суми недоплати за кожний день прострочення платежу.

Таким чином, навіть якщо страхувальник-роботодавець сплатив вчасно ЄСВ, але помилково перерахував його на неналежний рахунок, то йому загрожують фінансові санкції.

На наш погляд, це, щонайменше, несправедливо, оскільки суми ЄСВ було перераховано до органу Пенсійного фонду і фактично недоплати у страхувальника не виникло. А покарано його буде так само, як і тих страхувальників, які зовсім не перерахували ЄСВ або перерахували його з порушенням строків. Але ураховуючи наявність роз'яснень, наведених у Листі Пенсійного фонду України від 06.09.11 р. № 18726/03-2, довести відсутність порушення норм Закону №2464-VI у разі перерахування ЄСВ на неналежний рахунок можна буде тільки в суді. Тому рекомендуємо бути уважними при перерахуванні сум нарахованого та утриманого ЄСВ на відповідні рахунки.